

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ

Харківський національний університет внутрішніх справ

Сумська філія

Кафедра юридичних дисциплін

**МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ
ДО СЕМІНАРСЬКИХ ТА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ**

навчальної дисципліни «Дізнання»

вибіркових компонент

**освітньої програми першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
галузь знань 26 «Цивільна безпека», спеціальність 262 Правоохоронна
діяльність (поліцейські)**

Суми 2023

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
Харківського національного
університету внутрішніх справ
Протокол від 30.08.2023 № 7

СХВАЛЕНО

Вченою радою Сумської філії
Протокол від 29.08.2023 № 7

ПОГОДЖЕНО

Секцією Науково-методичної ради
ХНУВС з юридичних дисциплін
Протокол від 29.08.2023 № 7

Розглянуто на засіданні кафедри юридичних дисциплін (Протокол від 29.08.2023 № 1)

Розробник:

1. Викладач кафедри юридичних дисциплін Сумської філії Харківського національного університету внутрішніх справ Матус В.В.

Рецензенти:

1. Доцент кафедри юридичних дисциплін Сумської філії ХНУВС, кандидат юридичних наук, доцент Маркова О. О.
2. Суддя Сумського окружного адміністративного суду, кандидат юридичних наук Глазько С. М.

1. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Шифри та назви галузі знань, код та назва напряму підготовки, спеціальності, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
<p>Кількість кредитів ECTS – 4</p> <p>Загальна кількість годин – 120</p>	<p>26 Цивільна безпека _____; (шифр галузі) (назва галузі знань) __262 Правоохоронна діяльність __; (код спеціальності) (назва спеціальності)</p> <p>перший (бакалаврський) (назва СВО)</p>	<p>Навчальний курс 3, 4 (номер)</p> <p>Семестр 5, 7 (номер)</p> <p>Види контролю: <u>залік</u> (екзамен, залік)</p>
<p>Розподіл навчальної дисципліни за видами занять:</p>		
<p style="text-align: center;"><u>денна форма навчання</u></p> <p>Лекції – __6__; (години)</p> <p>Семінарські заняття – __8__; (години)</p> <p>Практичні заняття – __30__; (години)</p> <p>Лабораторні заняття – _____; (години)</p> <p>Самостійна робота – __76__; (години)</p> <p>Індивідуальні завдання:</p>		

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Розподіл часу навчальної дисципліни за темами

(денна форма навчання)

Номер та назва навчальної теми	Кількість годин, відведених на вивчення навчальної дисципліни						Вид контролю
	Всього	з них:					
		лекції	Семінарські заняття	Практичні заняття	Лабораторні заняття	Самостійна робота	
Семестр № 5							
Загальна кількість годин:	120	6	8	30	-	76	
Тема № 1: Поняття, завдання і значення досудового розслідування. Особливості провадження дізнання під час досудового слідства.	16	-	2	4	-	10	
Тема № 2: Кримінальний проступок у науковій доктрині та системі законодавства.	22	-	-	6	-	16	
Тема № 3: Порядок проведення слідчих (розшукових) дій під час провадження дізнання.	32	2	2	8	-	20	
Тема № 4. Доказування під час провадження дізнання.	26	2	2	6	-	16	
Тема № 5. Фіксування кримінального провадження. Процесуальні рішення під час дізнання.	24	2	2	6	-	14	
Всього за семестр № 5:	120	6	8	30	-	76	залік

2. Методичні вказівки до семінарських (практичних, лабораторних) занять

ТЕМА 1.

Поняття, завдання і значення досудового розслідування. Особливості провадження дізнання під час досудового слідства.

Ключові терміни та поняття до теми:

Досудове розслідування; дізнання; досудове слідство; подання заяви, повідомлення про вчинене кримінальне правопорушення; Єдиний реєстр досудових розслідувань; джерела інформації про вчинене кримінальне правопорушення; протокол усної заяви; рапорт; витяг з Єдиного реєстру досудових розслідувань; слідчі (розшукові) дії; законне затримання; затримання уповноваженою службовою особою; момент затримання; доставлення до органу досудового розслідування; строк затримання особи без ухвали слідчого судді або суду; керівник органу досудового розслідування; початок досудового розслідування; потерпілий та його представник; цивільний відповідач; процесуальні права та обов'язки; процесуальний статус.

Семінарське заняття 1.1 з теми № 1 Поняття, завдання і значення досудового розслідування. Особливості провадження дізнання під час досудового слідства.

Навчальна мета заняття: під час заняття, курсанти повинні отримати знання, про загальні положення досудового розслідування, форми досудового розслідування, порядок прийняття заяв про кримінальні правопорушення, порядок їх реєстрації.

Кількість годин: 2 години.

Навчальні питання :

1. Поняття дізнання. Поняття кримінального проступку. Спрощена форма кримінального провадження.
2. Запобіжні заходи під час досудового розслідування кримінальних проступків.
3. Слідчі(розшукові) дії під час досудового розслідування кримінальних проступків.
4. Особливості закінчення досудового розслідування кримінальних

проступків.

5. Клопотання прокурора про розгляд обвинувального акта у спрощеному провадженні.

Задачі для вирішення і обговорення.

Задача 1.

Петрова 18.05. звернулася до Сумського РВ ГУНП із заявою про вчинене відносно неї Шимчиковим А.Ю. кримінального правопорушення за ч. 1 ст. 309, ч. 2 ст. 307 КК України. Черговий ГУНП Носов П.П. прийняв заяву, повідомивши, що рішення буде прийнято після 10 денної перевірки.

Оцініть дії Носова П.П.. Який строк внесення відомостей про вчинене правопорушення до ЄРДР.

Задача 2.

Сірко звернувся до Ковпаківського РВП ГУНП із заявою про внесення відомостей про кримінальне правопорушення щодо В. за ст. 185 ч. 1 КК України. Дізнавач Д. відмовив у внесенні відомостей до ЄРДР, пояснивши, що В. не міг вчинити злочин, оскільки в цей день був у ТЦК.

Оцініть дії дізнавача Д.

Питання для самоконтролю:

1. Порядок прийняття заяв та повідомлень про кримінальні правопорушення.
2. Першочергові дії при надходженні заяв та повідомлень про кримінальні правопорушення.
3. Порядок проведення першочергових дій при надходженні заяв та повідомлень про кримінальні правопорушення.
4. Засади ведення Єдиного реєстру досудових розслідувань.
5. Діяльність чергової частини підрозділів органів внутрішніх справ по одержаному повідомленню про вчинений злочин. Дії слідчооперативної групи, яка одержала заяву або повідомлення про злочин, скоєний в умовах неочевидності.
6. Процесуальна форма та зміст протоколу усної заяви про злочин.
7. Витяг з ЄРДР. Повідомлення про початок досудового розслідування.

Література:

Основна: 4, 2 Додаткова: 5, 27, Нормативно-правові акти: 9, 4, 5, 13, 17.

Практичне заняття 1.2 з теми № 1 Поняття, завдання і значення досудового розслідування. Особливості провадження дізнання під час досудового слідства.

Навчальна мета заняття: під час заняття, курсанти повинні закріпити знання, про загальні положення досудового розслідування, форми досудового розслідування, порядок прийняття заяв про кримінальні правопорушення, порядок їх реєстрації. Розгляд окремих загальних положень досудового розслідування, таких як початок досудового розслідування, підслідність та місце проведення досудового розслідування, об'єднання та виділення матеріалів досудового розслідування, розгляд клопотань під час досудового розслідування та формування навичок щодо застосування положень чинного законодавства з цих питань.

Кількість годин: 2 години.

Навчальні питання:

1. Поняття, завдання і значення досудового розслідування.
2. Форми досудового розслідування.
3. Особливості провадження під час досудового розслідування кримінальних проступків у військовий час.

Задачі для вирішення та обговорення.

Задача 1.

Дізнавач Шульга Е.Г. 23.08.2023 р. отримав заяву від Сохань В.С. про внесення в ЄРДР даних про вчинення кримінального правопорушення, передбаченого ст. 126 ч. 1 КК України, зазначивши про те, що її побила людина у формі військового.

Які дії повинен вчинити дізнавач Шульга Е.Г.?

Задача 2.

Дізнавач Петренко С. під час здійснення досудового розслідування

кримінального проступку за ч. 1 ст. 309 КК України отримав заяву захисника Бондара П. про ознайомлення з матеріалами досудового розслідування щодо Бойка В. Дізнавач відмовив в задоволенні заяви, посилаючись на таємницю розслідування.

Чи правий дізнавач Петренко С.?

Який порядок ознайомлення з матеріалами досудового розслідування до його завершення?

Складіть процесуальне рішення дізнавача.

Питання для самоконтролю:

1. Проведення дізнання під час досудового слідства.
2. Співвідношення дізнання, досудового слідства і оперативно-розшукової діяльності.
3. Поняття дізнання у досудовому розслідуванні, його завдання, значення.
4. Трагування поняття дізнання різними вченими–процесуалістами.
5. Значення кримінально-процесуальної форми при проведенні дізнання.
6. Виконання функцій кримінального проведення при проведенні дізнання.
7. Форми проведення дізнання.
8. Місце органів дізнання системи МВС в загальному переліку органів дізнання.
9. Система органів дізнання поліції.
10. Повноваження органів дізнання.

Література:

Основна: 4, 2 Додаткова: 5, 27, Нормативно-правові акти: 9, 4, 5, 13, 17.

Практичне заняття № 2.2 за темою № 1:

Поняття, завдання і значення досудового розслідування.

Особливості проведення дізнання під час досудового слідства.

Навчальна мета заняття: розгляд окремих загальних положень досудового розслідування, таких як строки дізнання, ознайомлення з матеріалами дізнання до його завершення, недопустимість розголошення відомостей досудового розслідування, взаємодія дізнавача з оперативними підрозділами, та формування навичок застосування чинного законодавства з питань складання процесуальних документів.

Кількість годин – 2 год.

Навчальні питання:

1. Об'єднання та виділення матеріалів дізнання.
2. Розгляд клопотань під час дізнання.
3. Строки досудового розслідування.
4. Ознайомлення з матеріалами дізнання до його завершення.
5. Взаємодія дізнавача з оперативними підрозділами.

Задачі для вирішення та обговорення

Задача № 1

Дізнавач Петренко С. під час досудового розслідування кримінального провадження за ч. 1 ст. 309 КК України щодо Смирнова В., вніс дані до ЄРДР про вчинення Смирновим В. кримінального правопорушення за ч. 2 ст. 307 КК України, після чого виніс постанову про об'єднання кримінальних правопорушень за ч. 1 ст. 309 КК України та ч. 2 ст. 307 КК України.

Чи правильне рішення прийняв дізнавач?

Хто повинен прийняти рішення про об'єднання або виділення матеріалів досудового розслідування?

Складіть проєкт процесуального документу

Література:

Основна: 4, 2 Додаткова: 5, 27, Нормативно-правові акти: 9, 4, 5, 13, 17.

ТЕМА 2.

Кримінальний проступок у науковій доктрині та системі законодавства.

Практичне заняття – 6 годин

Ключові терміни та поняття до теми:

Кримінальний проступок, загальні положення досудового розслідування кримінальних проступків, особливості закінчення досудового розслідування, порядок розгляду кримінальних проступків, проект рішення про закриття кримінального провадження; проект клопотання про звільнення особи від кримінальної відповідальності; обвинувальний акт; клопотання про застосування примусових заходів медичного характеру; клопотання про застосування примусових заходів виховного характеру; спрощене провадження.

Практичне заняття 2.1 за Темою № 2 Кримінальний проступок у науковій доктрині та системі законодавства

Навчальна мета заняття: під час заняття, курсанти повинні отримати поняття про кримінальний проступок, особливості його розслідування та закінчення розслідування проступків.

Кількість годин: 2 години.

Навчальні питання:

1. Поняття, завдання і значення досудового розслідування. Прийняття заяв і повідомлень про вчинені кримінальні правопорушення.
2. Реєстрація заяв і повідомлень про вчинені кримінальні правопорушення.
3. Особливості провадження під час досудового розслідування кримінальних проступків.

Задачі для вирішення та обговорення:

Задача 1.

23.05.2022 р. о 16 год. 00 хв. до чергової частини Ковпаківського РВ ГУНП надійшло повідомлення про те, що на вулиці Праці біля будинку 45, гр. Капліков В.Ю., перебуваючи у стані алкогольного сп'яніння, б'є свою співмешканку Жукову Ю.В. На місце виїхав екіпаж патрульної поліції, який затримав Каплікова В.Ю.

Відповідно до фабули кримінального провадження скласти наступні процесуальні документи:

1. Витяг з Єдиного реєстру досудових розслідувань.
2. Рапорт співробітників патрульної служби про доставлення гр.

Каплікова В.Ю.

Прийміть рішення відповідно до вимог ст. 214 КПК України. Внесіть відомості до ЄРДР згідно з Положенням про ЄРДР.

Задача 2

У другій половині липня 2023 року Петров, перебуваючи в насадженнях вільхи поблизу с. Руднєве здійснив крадіжку пили, де в цей час проводилися роботи. СВ відділення поліції № 2 (м. Путивль) за вказаним фактом розпочато кримінальне провадження, внесене до ЄРДР за № 0000 від 15.08.2023 за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 185 КК України.

В ході огляду господарства, за місцем проживання Токаря виявлено та вилучено бензопилу "Vitals" з корпусом червоного кольору. Вказаний огляд проводився з письмового дозволу матері Токаря, яка є власником домогосподарства, згідно інформації з Державного реєстру речових прав на нерухоме майно.

Токарь заперечував свою причетність до крадіжки майна, а його захисник Сиренко вважав жану слідчу дію незаконною, оскільки кімната, де знайлежить саме Токарю, який не давав дозвіл на огляд будинку.

Чи правильно вчинив дізнавач?

Які дії належить вчинити дізнавачу?

Задача 3

До Сумського ВП 21.08.2023 надійшло повідомлення від Петренка С. про скоєння крадіжки невстановленою особою, дверей теплиці з території домогосподарства. Дізнавач Смирнов, який виїхав в складі СОГ, здійснив огляд домогосподарства а, 31.08.2023 року дізнавачем були внесені відомості до ЄРДР за фактом вчинення крадіжки за ч.1 ст. 185 КК України та розпочато досудове розслідування.

Чи правильні дії вчинив дізнавач?

Які строки внесення відомостей до ЄРДР?

Література:

Основна: 3, 4, Додаткова: 3, 4, 5, 8, 13, 16, 24 Нормативно-правові акти: 9, 4, 5, 13, 17.

Практичне заняття 2.2 за Темою № 2 Кримінальний проступок у науковій доктрині та системі законодавства

Навчальна мета заняття: проаналізувати норми КПК України та інших нормативно-правових актів, що регламентують початок досудового розслідування кримінальних проступків. Систематизувати знання з цього питання.

Кількість годин – 2 год.

Навчальні питання:

1. Організація реагування органів Національної поліції на кримінальні правопорушення та інші події.
2. Права і обов'язки працівників поліції щодо реагування на кримінальні правопорушення та інші події.
3. Облік кримінальних правопорушень та кримінальних проваджень.

Задачі для вирішення та обговорення

Задача № 1

23.05.2022 р. о 16 год. 00 хв. до чергової частини Ковпаківського РВ ГУНП надійшло повідомлення про те, що на вулиці Праці біля будинку 45, гр. Капліков В.Ю., перебуваючи у стані алкогольного сп'яніння, б'є свою співмешканку Жукову Ю.В. На місце виїхав екіпаж патрульної поліції, який затримав Каплікова В.Ю.

Відповідно до фабули кримінального провадження скласти наступні процесуальні документи:

1. Повідомлення прокурора про початок досудового розслідування.
2. Повідомлення потерпілій про початок досудового розслідування.
3. Заява Жукової Ю.В. про визнання в якості потерпілої.
4. Протокол допиту потерпілої Жукової Ю.В.

Задача 2.

20.08.2023 р. дізнавачем Сидоровим С. було повідомлено про підозру Будникову за ч. 1 ст. 309 КК України. Будников свою вину визнав повністю, пояснивши, що придбаний наркотичний засіб він вживав епізодично.

25.08.2023 року дізнавач допитав Будникова, отримав довідку спеціаліста, закінчив досудове розслідування, склав обвинувальний акт і

направив матеріали до суду.

Чи дотримався дізнавач строків досудового розслідування?

Оцініть дії дізнавача. Протягом якого часу дізнавач повинен закінчити досудове розслідування?

Практичне заняття 2.3 за Темою № 2 Кримінальний проступок у науковій доктрині та системі законодавства

Навчальна мета заняття: розгляд окремих загальних положень досудового розслідування, таких як строки дізнання, ознайомлення з матеріалами дізнання до його завершення, формування навичок застосування чинного законодавства з цих питань, порядок закриття кримінальних проваджень щодо кримінальних проступків.

Кількість годин – 2 год.

Навчальні питання:

1. Розгляд клопотань під час дізнання.
2. Строки досудового розслідування.
3. Недопустимість розголошення відомостей досудового розслідування.
4. Закриття кримінального провадження.

Задачі для вирішення та обговорення

Задача 1.

20.05.2023 о 10 год. Рогань В.Д. був затриманий працівниками поліції біля будинку 2 по вул. Миру в м. Ромни Сумської області. В руках останній тримав бензопилу, яку виносив з вказаного будинку. В ході опитування з'ясовано, що Рогань В.Д. забрав пилу з двору Пахомова С.О., пояснюючи що вказане майно належало йому, а цю пилу він давав на прохання Пахомової М.О., яка є дружиною Пахомова С.О., у користування. Зараз вона йому вкрай потрібна. Пахомов С.О. заперечував, а в заяві просив порушити кримінальне провадження відносно Роганя В.Д. 21.05.2023 року внесені відомості до ЄРДР за ч. 1 ст. 185 КК України. Через 2 дні дружина Пахомова, повернулася із відрядження, та пояснила, що дійсно брала у Роганя В.Д. бензопилу, бо хотіла самотійно привести у порядок дерева біля будинку, забувши розповісти чоловіку.

Відповідно до фабули кримінального провадження скласти наступні процесуальні документи:

Постанову дізнавача про закриття провадження щодо кримінального проступку за ч. 1 ст. 185 КК України щодо Роганя В.Д.

Методичні вказівки:

Під час підготовки до семінарського та практичних занять курсанти повинні опанувати питання початкових дій дізнавача. Так, для з'ясування обставин вчинення кримінального проступку до внесення відомостей до ЄРДР може бути:

- відібрано пояснення;
- проведено медичне освідчування;
- отримано висновок спеціаліста і знято показання технічних приладів і технічних засобів, що мають функції фото- і кінозйомки, відеозапису, чи засобів фото- і кінозйомки, відеозапису;
- вилучено знаряддя і засоби вчинення кримінального проступку, речі і документи, що є безпосереднім предметом кримінального проступку, або які виявлені під час затримання особи, особистого огляду або огляду речей.

Результати проведення процесуальної дії – опитування повинні фіксуватися у протоколі відповідної дії, або структура пояснення має відповідати структурі протоколу, допиту. У такому протоколі необхідно зазначати, що пояснення надаються за згодою особи, і що це її право, а не обов'язок. Це особа повинна засвідчити своїм підписом у протоколі.

У протоколі пояснення варто також зазначити такі відомості:

- відомості про особу, яка відібрала пояснення: дізнавача, оперативного працівника, адвоката, потерпілого тощо;
- правові підстави проведення опитування;
- дані про реєстрацію заяви;
- місце і дату опитування: час початку та закінчення опитування;
- прізвище, ім'я, по батькові опитуваної особи, рік її народження, адресу проживання, телефон, реквізити документу, що засвідчує особу;
- заяви та зауваження опитуваної особи.

Усі запитання, які ставляться особі, обов'язково відображаються в протоколі, факт відмови відповідати на запитання обов'язково зазначається у протоколі.

Протокол повинен підписуватися особою, яка провела опитування, та опитуваною особою. Крім того, за аналогією з протоколом допиту свідка, з метою достовірності наданих даних та уникнення у подальшому ситуації заміни сторінок і вказуванням на це опитуваною особою, варто, щоби кожна сторінка була нею підписана.

На початку досудового розслідування у формі дізнання до ЄРДР мають бути внесені відомості про: час і дату надходження заяви, повідомлення про кримінальний проступок або виявлення з іншого джерела обставин, що можуть свідчити про його вчинення; прізвище, ім'я, по батькові (найменування) потерпілого або заявника; інше джерело, з якого

виявлені обставини, що можуть свідчити про вчинення кримінального проступку; короткий виклад обставин, що можуть свідчити про вчинення кримінального проступку, наведених потерпілим, заявником чи виявлених з іншого джерела; попередню правову кваліфікацію кримінального проступку із зазначенням статті (частини статті) закону України про кримінальну відповідальність; передачу матеріалів і відомостей іншому органу досудового розслідування або за місцем проведення досудового розслідування (ч. 5 ст. 36, ч. 7 ст. 214, ст.ст. 216, 218 КПК); прізвище, ім'я, по батькові керівника прокуратури, органу досудового розслідування, слідчого, прокурора, який вніс відомості до Реєстру та/або розпочав досудове розслідування у формі дізнання; дату затримання особи. Дізнавач невідкладно в письмовій формі повідомляє керівника органу прокуратури про початок дізнання, підставу початку дізнання та інші відомості, передбачені ч. 5 ст. 214 КПК.

У ЄРДР автоматично фіксується дата внесення інформації та присвоюється номер кримінального провадження.

Питання для самоконтролю:

1. Визначте поняття дізнання?
2. Визначте поняття кримінального проступку?
3. Строки проведення дізнання?
4. Який порядок продовження строків дізнання?
5. Які запобіжні заходи застосовуються під час досудового розслідування кримінальних проступків?
6. Які слідчі (розшукові) дії застосовуються під час досудового розслідування кримінальних проступків?
7. Які особливості закінчення досудового розслідування кримінальних проступків?

Завдання для самостійної роботи:

Законспекуйте основні положення глави 25 КПК України «Особливості досудового розслідування кримінальних проступків».

Здійснити аналіз норм КПК України та інших нормативно-правових актів та положень, наказів МВС що регламентують початок досудового розслідування кримінальних проступків. З'ясувати алгоритм дій працівників поліції щодо реагування на кримінальні правопорушення та інші події. Засвоїти наказ МВС України № 100 від 08.02.2019 «Про затвердження порядку ведення єдиного обліку в органах (підрозділах) поліції зав і повідомлень про кримінальні правопорушення та інші події». Систематизувати знання з цього питання. Засвоїти Положення про порядок ведення Єдиного реєстру досудових розслідувань (наказ Генеральної прокуратури України від 6 квітня 2016 року № 139)

Література:

Основна: 3, 4, Додаткова: 3, 4, 5, 8, 13, 16, 24 Нормативно-правові акти: 9, 4, 5, 13, 17.

Тема 3.

Порядок проведення слідчих (розшукових) дій під час провадження дізнання.

Семінарське заняття – 2 години

Практичне заняття – 8 годин

Ключові терміни та поняття до теми:

Допит; допит потерпілого; допит свідка; допит підозрюваного; одночасний допит двох чи більше вже допитаних осіб; пред'явлення особи для впізнання; пред'явлення речей для впізнання; протокол пред'явлення для впізнання.

Семінарське заняття за темою № 3 Порядок проведення слідчих (розшукових) дій під час провадження дізнання.

Навчальна мета заняття: вивчити поняття слідчих дій, їх систему та класифікацію; загальні вимоги до проведення слідчих (розшукових) дій під час дізнання; засвоїти процесуальний порядок та особливості провадження слідчих (розшукових) дій, оформлення їх результатів під час дізнання.

Кількість годин – 2 год.

Навчальні питання:

1. Загальні вимоги до проведення слідчих (розшукових) дій.
2. Процесуальний порядок проведення та процесуальне оформлення допиту.
3. Процесуальний порядок проведення та процесуальне оформлення пред'явлення для впізнання.
4. Процесуальний порядок проведення та процесуальне оформлення обшуку та огляду.

Методичні вказівки. Слідчі (розшукові) дії являються головним та найбільш поширеним засобом збирання доказів, за допомогою яких встановлюються усі обставини вчиненого кримінального правопорушення.

Вказані обставини необхідно враховувати при визначенні поняття слідчих (розшукових) дій. Вивчення переліку усіх слідчих (розшукових) дій дає можливість їх класифікувати. Класифікацію слідчих (розшукових) дій можливо здійснити в залежності від мети, яку необхідно досягти під час проведення тієї чи іншої слідчої (розшукової) дії. Необхідно уважно вивчити вимоги глав 20, 21 КПК України.

Література:

Основна: 3, 4, 6 Додаткова: 3, 4, 5, 8, 13, 16, 24 Нормативно-правові акти: 9, 4, 5, 13, 17.

Практичне заняття 1 за темою № 3 Порядок проведення слідчих (розшукових) дій під час провадження дізнання

Навчальна мета заняття: вміти застосовувати положення КПК України щодо підстав проведення слідчих дій. Відповідно до запропонованої фабули (змодельованої ситуації) відповісти на поставлені питання.

Кількість годин – 2 год.

Навчальні питання:

- 1.Призначення експертизи.
- 2.Підстави та процесуальний порядок призначення експертизи.
- 3.Процесуальний порядок допиту експерта.

План проведення заняття:

На занятті курсанти повинні закріпити знання для набуття навичок і умінь щодо правильного застосування норм кримінального процесуального закону в частині призначення судових експертиз. Акцентувати увагу на шляхах подальшої самостійної роботи із зазначеної теми і практичному застосуванні отриманих навичок.

Задача 1.

Петров з приміщення квартири, яку він наймав за договором оренди, викрав срібну каблучку, яка належала власнику Белову. Дізнавачем Куцом бли внесені відомості до ЄРДР за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 185 КК України. Белов не зміг визначити вартість каблучки, вказуючи що придбав її давно.

Що повинен зробити дізнавач для визначення вартості викраденого майна. Складіть клопотання про призначення експертизи. Хто призначає експертизу у кримінальному провадженні.

Задача 2

Під час викрадення майна з приміщення класу, у дізнавача виникла необхідність в допиті неповнолітніх учнів у якості свідків. Дізнавач у школі провів їх допит за участю класного керівника та педагога-психолога, посилаючись на те, що участь батьків в даній ситуації є не обов'язковою.

Дайте правову оцінку ситуації.

Чи правомірно дізнавач прийняв вказане процесуальне рішення?

Хто приймає обов'язкову участь в допиті неповнолітнього (малолітнього) свідка?

Як повинен був діяти дізнавач у даній ситуації?

Як чином проводиться виклик неповнолітнього?

Література:

Основна: 3, 4, 6 Додаткова: 3, 4, 5, 8, 13, 16, 24 Нормативно-правові акти: 9, 4, 5, 13, 17.

Практичне заняття 2 за темою № 3 Порядок проведення слідчих розшукових) дій під час провадження дізнання

Навчальна мета заняття: вміти застосовувати положення КПК України щодо підстав проведення допиту, обшуку та порядку виконання ухвали про дозвіл на обшук житла чи іншого володіння особи. Відповідно до запропонованої фабули (змодельованої ситуації) відповісти на поставлені питання.

Кількість годин – 2 год.

Навчальні питання:

1. Проведення допиту.
2. Підстави та процесуальний порядок проведення допиту.
3. Процесуальний порядок проведення допиту малолітньої або неповнолітньої особи.
4. Поняття та види пред'явлення для впізнання.
5. Правові підстави та процесуальний порядок проведення пред'явлення для впізнання.

6. Проведення пред'явлення для впізнання у режимі відеоконференції під час дізнання.
7. Мета і підстави проведення обшуку, види обшуків.
8. Вимоги до ухвали про дозвіл на обшук житла чи іншого володіння особи.
9. Порядок виконання ухвали про дозвіл на обшук житла чи іншого володіння особи, фіксація ходу і результатів проведення слідчої дії.

План проведення заняття:

На занятті курсанти повинні закріпити знання для набуття навичок і умінь щодо правильного застосування норм кримінального процесуального закону в частині процесуального порядку проведення допиту, та особливостей проведення допиту неповнолітньої або малолітньої особи, засвоїти алгоритм дій слідчого під час прийняття рішення щодо проведення обшуку та порядок складання процесуальних документів, закріпити знання для набуття навичок і умінь щодо правильного застосування норм кримінального процесуального закону в частині проведення обшуку під час досудового слідства.

Задача 1

Дізнавачем СД відділення поліції Сумського міського відділу поліції Головного управління Національної поліції у Сумській області Дубенським М.В. була отримана оперативна інформація, що в кафе «Сумка» перебувають молоді хлопці, які мають при собі наркотичні засоби. Приїхавши у вище зазначене кафе дізнавач побачив там Макаренко Л.Д. з двома хлопцями і запропонував їм провести огляд особистих речей і машини, на що Макаренко Л.Д. погодився і виклав вміст своєї сумочки на огляд. Огляд був проведений в присутності понятих, дізнавача та експерта. На їх запитання Макаренко Л.Д. сказав, що наркотики придбав для брата, а сам він їх не вживає. В процесі огляду машини в присутності понятих було знайдено і вилучено коробку в якій знаходився лікарський препарат «Кодефемол» та пістолет без магазину.

Відповідно до фабули кримінального провадження скласти наступні процесуальні документи:

1. Протокол допиту Макаренко Л.Д.
2. Протокол пред'явлення речей для впізнання.

Задача 2

Під час проведення досудового розслідування кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст.185 КК України у дізнавача виникла необхідність у проведенні обшуку за місцем мешкання підозрюваного Буки В. в будинку № 5 по вул. Береста в м. Суми, з метою відшукування викрадених речей.

Яке процесуальне рішення повинен прийняти дізнавач у зв'язку із необхідністю вилучення речей, які були викрадені?

Чи будуть мати доказове значення результати вилучення речей в ході обшуку?

Яка доля вилучених речей за результатами такого обшуку?

Література:

Основна: 3, 4, 6 Додаткова: 3, 4, 5, 8, 13, 16, 24 Нормативно-правові акти: 9, 4, 5, 13, 17.

Практичне заняття 3 за темою № 3 Порядок проведення слідчих розшукових) дій під час провадження дізнання

Навчальна мета заняття: засвоїти поняття, мету, правові підстави і порядок проведення слідчого експерименту. Закріпити і поглибити знання для набуття навичок і умінь правильного застосування законодавства в частині проведення слідчого експерименту і складання відповідних процесуальних документів. Відповідно до запропонованої фабули (змодельованої ситуації) відповісти на поставлені питання, скласти протокол слідчого експерименту. засвоїти поняття, мету, правові підстави і порядок проведення огляду. Закріпити і поглибити знання для набуття навичок і умінь правильного застосування законодавства в частині проведення огляду. Відповідно до запропонованої фабули (змодельованої ситуації) відповісти на поставлені питання, скласти протокол огляду.

Кількість годин – 2 год.

Навчальні питання:

1. Поняття і мета слідчого експерименту.
2. Правові підстави і порядок проведення слідчого експерименту.
3. Процесуальне оформлення результатів проведення слідчого експерименту.

4. Поняття, мета та види огляду.
5. Правові підстави і процесуальний порядок проведення огляду.
6. Процесуальне оформлення результатів проведення огляду.

План проведення заняття:

На занятті курсанти повинні засвоїти алгоритм дій дізнавача при прийнятті рішення щодо проведення слідчого експерименту та огляду, порядок процесуального оформлення вказаних слідчих дій; перевірити і закріпити знання, для набуття навичок і умінь щодо правильного застосування норм кримінального процесуального закону в частині процесуального порядку проведення слідчого експерименту та огляду.

Задача 1

Остапенко М.В. звернулася до слідчого судді Зарічного районного суду м. Суми зі скаргою на постанову про відмову в задоволенні скарги про недотримання розумних строків прокурора вищого рівня окружної прокуратури міста Суми.

В обґрунтування скарги зазначено, що дізнавачем сектора дізнання Сумського відділу ГУНП Петренко А.В. здійснюється досудове розслідування кримінального провадження № 1234321 від 30.07.2021 за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого ст. 356 КК України. Процесуальне керівництво у даному кримінальному провадженні здійснюється групою прокурорів окружної прокуратури міста Суми, зокрема, прокурорами Шапошником М.В. та Лисенком О.В.

29.08.2022 через скриньку для звернень Остапенко М.В. було подано до окружної прокуратури міста Суми скаргу в порядку ст. 308 КПК України.

В обґрунтування скарги вона наголошувала, що дізнавачем не вжито заходів для встановлення та допиту в свідка Лисогон Н.Т., згідно листа від 06.07.2022 №0987 на виконання вказівок прокурора вищого рівня. В додатках до скарги нею надавалась копія корінця отриманої повістки Лисогон Н.Т. з розписом про її отримання від 12.05.2022.

Посилаючись на положення ч.ч. 1, 2 ст. 139 КПК України, Остапенко М.В. вважає, що дізнавач був зобов'язаний, після 12.05.2022 вжити заходів забезпечення кримінального провадження у вигляді приводу свідка або застосування відносно нього штрафних санкцій.

Чи є скарга Остапенко М.В. обґрунтованою? Як має вирішити справу слідчий суддя?

Задача 2

Під час проведення досудового розслідування у кримінальному провадженні за ч. 1 ст. 126 КК України, потерпілий Рибак під час допиту пояснив, що підозрюваний Кузько у вечірній час, близько 20 години 20 грудня 2022 року на вилиці, під час сварки, умисно завдав удару у обличчя Рибаку, від чого останній впав, а коли піднявся, то Кузько знову вдарив його в область щелепи умисно, заподіявши фізичний біль.

Проведіть слідчий експеримент. Складіть відповідний процесуальний документ.

Література:

Основна: 3, 4, Додаткова: 3, 4, 5, 8, 13, 16, 24 Нормативно-правові акти: 9, 4, 5, 13, 17.

Практичне заняття 4 за темою № 3 Порядок проведення слідчих розшукових) дій під час провадження дізнання

Навчальна мета заняття: вміти застосовувати положення КПК України щодо загальних положень негласних слідчих (розшукових) дій. Відповідно до запропонованої фабули (змодельованої ситуації) відповісти на поставлені питання.

Кількість годин – 2 год.

Навчальні питання:

1. Порядок призначення негласних слідчих (розшукових) дій під час дізнання.
2. Які види негласних слідчих (розшукових) дій можуть бути проведені під час кримінального провадження щодо кримінальних проступків.

План проведення заняття:

На занятті курсанти повинні засвоїти алгоритм дій дізнавача під час

призначення та проведення негласних слідчих (розшукових) дій під час дізнання, порядок процесуального оформлення вказаних слідчих дій; перевірити і закріпити знання, для набуття навичок і умінь щодо правильного застосування норм кримінального процесуального закону в частині процесуального порядку проведення зазначених слідчих дій.

Задача 1

Дізнавачем СД відділення поліції Сумського міського відділу поліції Головного управління Національної поліції у Сумській області Дубенським М.В. було внесено в ЄРДР дані про вчинення кримінального правопорушення за ч. 1 ст. 185 КК України по факту викрадення мобільного телефону SAMSUNG неповнолітньої С. Дізнавач звернувся до прокурора з клопотанням про проведення негласної слідчої дії.

З клопотанням про проведення яких негласних слідчих (розшукових) дій повинен звернутися дізнавач. Чи є правильним звернення з клопотанням про проведення негласної слідчої дії до прокурора? Складіть проект клопотання.

Самостійна робота.

Навчальна мета: вивчити поняття слідчих дій, їх систему та класифікацію; загальні вимоги до проведення слідчих (розшукових) дій під час дізнання; засвоїти процесуальний порядок та особливості провадження слідчих (розшукових) дій, оформлення їх результатів під час дізнання.

Література:

Основна: 3, 4, 6 Додаткова: 3, 4, 5, 8, 13, 16, 24 Нормативно-правові акти: 9, 4, 5, 13, 17.

Тема 4.

Доказування під час провадження дізнання.

Семінарське заняття – 2 години

Практичне заняття – 6 годин

Ключові терміни та поняття до теми:

Дізнання, доказування, предмет доказування, збирання й перевірка доказів, джерела доказів, дізнавач, процесуальна дія.

Навчальна мета заняття: засвоїти поняття доказів та їх класифікацію, охарактеризувати процесуальні джерела доказів, елементи процесу доказування, предмет і межі доказування в кримінальному провадженні; визначити коло суб'єктів доказування.

Кількість годин – 2 год.

Семінарське заняття з теми № 4 Доказування під час провадження дізнання.

1. Поняття і значення доказів. Належність і допустимість доказів. Їх класифікація.
2. Поняття кримінального процесуального доказування та його значення. Збирання, перевірка, оцінка доказів.
3. Предмет та межі доказування
4. Загальна характеристика видів доказів.

Методичні вказівки. Готуючись до семінарського заняття необхідно звернути увагу на те, що є доказами у кримінальному провадженні. Усвідомити відмінність понять «факти» та «фактичні дані». Крім того, важливим є з'ясувати не тільки види доказів, а й підстави для їх класифікації. Необхідно вивчити вимоги ст. 84 КПК України, де закріплені поняття доказів, перелік їх джерел. Слід дати визначення поняття «джерело доказів», а також відмінність від поняття «спосіб доказування» або «докази». Джерела доказів передбачені в частині 2 статті 84 КПК України. З'ясувати етапи збирання доказів, їх сутність та специфіку, звернути увагу на роль різних суб'єктів доказування під час збирання, перевірки та оцінки доказів. Розуміти критерії оцінки доказів, особливу увагу необхідно приділити допустимості доказів. Готуючись до питання семінарського заняття процесуальні джерела доказів та їх види, необхідно чітко

усвідомити поняття: «показання», «речові докази», «документи», «висновки експертів», які закріплені в ст. 95, 98, 99, 101 КПК України.

Література :

Основна: 3, 4, Додаткова: 3, 4, 5, 8, 13, 16, 24 Нормативно-правові акти: 9, 4, 5, 13, 17.

Практичне заняття 1 з теми № 1 Доказування під час провадження дізнання.

Навчальна мета заняття: розвиток креативного мислення з питань щодо поняття, значення та ознак доказів, їх класифікації, процесу доказування, предмету доказування, видів доказів у кримінальних провадженнях щодо кримінальних проступків, особливостей їх отримання під час проведення дізнання.

Кількість годин – 2 год.

Навчальні питання:

1. Поняття, значення та ознаки доказів. Підстави та процесуальний порядок визнання доказів недопустимими.
2. Класифікація доказів.
3. Процесуальні джерела доказів.

План проведення заняття:

На підставі вивчення матеріалу, викладеного у навчальній літературі, лекції, необхідно розглянути навчальні питання за темою заняття.

Задача 1.

Відповідно до фабули кримінального провадження вирішити наступну задачу:

Слідчий Тимченко викликав на 10 годин ранку для допиту свідка, але, коли він з'явився, слідчому зателефонували на мобільний телефон і у нього виникла негайна потреба виїхати по особистих справах. Слідчий звернувся до свого колеги Каверіна – слідчого із значним досвідом слідчої роботи, попросив допитати свідка, що з'явився і роз'яснив, які питання слід з'ясувати. Каверін детально допитав свідка, про що склав протокол його допиту.

Оцініть цей протокол з точки зору допустимості доказів.

Задача 2.

Під час досудового розслідування у кримінальному провадженні про крадіжку алкогольних напоїв з магазину «Сумка», дізнавач одержав від оперуповноваженого карного розшуку флешку із відеозаписом факту скоєння крадіжки.

Оперуповноважений пояснив, що за своєю ініціативою він отримав від керівництва магазину «Сумка» вказаний відеозапис з метою найскорішого розкриття кримінального правопорушення. Дізнавач роз'яснив оперуповноваженому, що не може долучити флешку до матеріалів кримінального провадження.

Як повинен обґрунтувати дізнавач свою відмову?

Встановіть процесуальний порядок, що відповідає вимогам КПК України щодо отримання доказів у вказаній ситуації.

Складіть проєкт відповідного процесуального документу.

Питання для самоконтролю:

1. Які джерела доказів використовуються у дізнанні та особливості їх одержання та оцінки?
2. Що є предметом оцінки доказів, який проводять органи дізнання?
3. Що є підставою для отримання висновку спеціаліста при з'ясуванні обставин учинення кримінального проступку ?
4. Які запобіжні заходи можуть застосовуватися під час досудового розслідування кримінальних проступків.
5. Хто є суб'єктами на стадії досудового розслідування, які уповноваженні ініціювати застосування запобіжних заходів?

Завдання для самостійної роботи:

Скласти порівняльну характеристику здійснення доказування на різних стадіях кримінального процесу (досудового розслідування, судового розгляду, апеляційного та касаційного провадження та ін.).

Література :

Основна: 3, 4, Додаткова: 3, 4, 5, 8, 13, 16, 24 Нормативно-правові акти: 9, 4, 5, 13, 17.

Практичне заняття 2 з теми № 4 Доказування під час провадження дізнання.

Навчальна мета заняття: розвиток креативного мислення з питань щодо поняття, значення та ознак доказів, їх класифікації, процесу доказування, предмету доказування, видів доказів у кримінальних провадженнях щодо кримінальних проступків, особливостей їх отримання під час проведення дізнання.

Кількість годин – 2 год.

Навчальні питання:

1. Елементи процесу доказування: збирання, перевірка, оцінка доказів.
2. Обставини, що підлягають доказуванню у кримінальному провадженні.
3. Межі доказування.

План проведення заняття:

На підставі вивчення матеріалу, викладеного у навчальній літературі, лекції, необхідно розглянути навчальні питання за темою заняття.

Задача 1.

Відповідно до фабули кримінального провадження вирішити наступну задачу:

Ковальов і Сисоєв були затримані за підозрою у вчиненні крадіжки з магазину за попередньою змовою. Але Ковальов під час допиту стверджував, що крадіжку він скоїв сам, Сисоєва ніколи не бачив і з ним не знайомий. Слідчий прилучив до справи фотографії місця пригоди, у тому числі замка дверей зі слідом пошкодження, а також фото знайдене під час обшуку у помешканні Сисоєва, де він був сфотографований разом з Ковальовим.

Дайте порівняльну характеристику доказового значення фотознімків з місця пригоди та фотознімка вилученого під час обшуку.

Задача 2.

Дізнавач допитав як свідка Бову, який був очевидцем побиття Петрова. Після чого дізнавач на місці події провів за участю свідка слідчий експеримент із застосуванням відеозапису, але відомості про хід та результати слідчої (розшукової) дії до письмового протоколу вносити не став, вказавши, що все зафіксовано на відеозапису.

Оцініть дії дізнавача з урахуванням вимог КПК України.

Складіть проєкт процесуального документу, що відповідає вимогам КПК України.

Література :

Основна: 3, 4, Додаткова: 3, 4, 5, 8, 13, 16, 24 Нормативно-правові акти: 9, 4, 5, 13, 17.

Практичне заняття 3 з теми № 4 Доказування під час провадження дізнання.

Навчальна мета заняття: розвиток креативного мислення з питань щодо поняття, значення та ознак доказів, їх класифікації, процесу доказування, предмету доказування, видів доказів у кримінальних провадженнях щодо кримінальних проступків, особливостей їх отримання під час проведення дізнання.

Кількість годин – 2 год.

Навчальні питання:

1. Збирання, перевірка, оцінка доказів.
2. Обставини, що підлягають доказуванню у кримінальному провадженні.

Задача 1.

Відповідно до фабули кримінального провадження вирішити наступну задачу:

09.06.2022 р. за адресою: м. Київ вул. Іжевська, 79-А, співробітниками прикордонної служби було здійснено перевірку громадянина Грузії Мусхешвілі Д.Р., який надав для перевірки посвідку на постійне місце проживання України, яке містить ознаки підробки.

Під час огляду місця події на підставі ч. 1 ст. 237 КПК України 09.06.2022, в період часу з 12:30 години до 13:00 години, за адресою: м. Київ, вул. Іжевська, 79-А, було виявлено та вилучено посвідчення водія (Грузії) на ім'я «Мусхешвілі Д.Р.», та посвідку на постійне місце проживання України на ім'я Мусхешвілі Д.Р., які було поміщено до спеціального пакунку НПУ KIV11223344.

Постановою дізнавача ВД Голосіївського УП ГУ Національної поліції в м. Києві Кравченко О.В. від 10.06.2022 визнано речовими доказами у кримінальному провадженні №1234567890 від 10.06.2022 року, за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого ч. 4 ст. 358 КК України:

- посвідчення водія «посвідчення водія (Грузії) на ім'я «Мусхешвілі Д.Р.»»; яке було поміщено до спеціального пакунку НПУ KIV11223344;
- посвідку на постійне місце проживання України на ім'я Мусхешвілі Д.Р., яку було поміщено до спеціального пакунку НПУ KIV11223344.

Метою арешту майна прокурор зазначає забезпечення збереження речових доказів, що відповідає положенням п. 1 ч. 2 ст. 170 КПК України.

Надайте оцінку діям дізнавача та прокурора. Назвіть передбачені кримінальним процесуальним законом підстави для накладення арешту на майно.

Задача 2.

Відповідно до фабули кримінального провадження вирішити наступну задачу:

Старший дізнавач СД ВП №3 Полтавського РУП ГУНП в Полтавській області капітан поліції Шевченко В. А. звернувся до суду з клопотанням, в якому просить надати право тимчасового доступу до документів, що містять банківську таємницю, а саме роздруківки виписки по руху грошових коштів по банківській картці АТ «Ощадний Банк України» № 1234567890, за період часу з 00 год. 00 хв. 27.06.2022 до часу дії ухвали з метою підтвердження належності вищезазначеного рахунку конкретному клієнту (з зазначенням дати народження, місця проживання, коли і де була видана картка, номеру мобільного телефону, серії та номера паспорта, закріпленого фінансового номеру), мотивувавши клопотання тим, що в провадженні СД ВП №3 Полтавського РУП ГУНП в Полтавській області знаходяться матеріали досудового розслідування, внесеного до Єдиного реєстру досудових розслідувань за №112233445566778899 від 13.07.2022 року, за ознаками кримінального проступку, передбаченого ч. 1 ст. 190 КК України.

Вирішивши питання про надання чи ненадання такого доступу, підготувати ухвалу .

Задача 3.

Відповідно до фабули кримінального провадження вирішити наступну задачу:

Дізнавач СД відділення поліції Сумського міського відділу поліції Головного управління Національної поліції у Сумській області капітан поліції Дубенський М.В., за погодженням з прокурором Кролевецького відділу окружної прокуратури Сумської області Вихристюк Г.О., звернувся з клопотанням про тимчасовий доступ до речей і документів у кримінальному провадженні, внесеному до Єдиного реєстру досудових розслідувань за № 123455785 від 09 серпня 2022 року, за ознаками кримінального правопорушення (проступку), передбаченого ч.1 ст.190 КК України.

З матеріалів клопотання вбачається, що в чергову частину Сумського міського відділу поліції ГУ НП у Сумської області із письмовою заявою звернулася Сенченко Н.П. про те, що 15 липня 2022 року невідома особа, шахрайським способом, заволоділа її грошовими коштами, які остання перерахувала на банківський рахунок, як оплату за придбання дров.

В ході досудового розслідування було встановлено, що до даного кримінального правопорушення може бути причетна невстановлена особа, яка користувалася номером мобільного телефону +380923456789.

Інформація, яка знаходиться в оператора телекомунікаційних послуг ПрАТ «Київстар», про зв'язок, надані телекомунікаційні послуги, у тому числі отримані послуги, їх тривалість, зміст, маршрути передавання тощо, самі по собі або в сукупності з іншими речами і документами кримінального

провадження, у зв'язку з якими подається клопотання, мають суттєве значення у вказаному кримінальному провадженні, без отримання доступу до вказаної інформації неможливо встановити, які абоненти мобільного зв'язку в період вчинення кримінального правопорушення перебували в місці його вчинення.

Вирішіть питання про надання чи ненадання дозволу на тимчасовий доступ до речей і документів, зокрема інформації оператора мобільного зв'язку ПрАТ «Київстар».

Література :

Основна: 3, 4, Додаткова: 3, 4, 5, 8, 13, 16, 24 Нормативно-правові акти: 9, 4, 5, 13, 17.

Тема №5

Фіксування кримінального провадження. Процесуальні рішення під час дізнання.

Семінарське заняття – 2 години

Практичне заняття – 6 годин

Ключові терміни та поняття до теми:

Протокол усної заяви, постанова про об'єднання матеріалів досудових розслідувань в одне провадження, повідомлення про підозру, постанова про залучення законного представника, клопотання про застосування запобіжного заходу.

Семінарське заняття з теми № 5 Фіксування кримінального провадження. Процесуальні рішення під час дізнання.

Навчальна мета заняття: з'ясувати сутність, підстави, процесуальний порядок та особливості складання процесуальних документів, застосування заходів забезпечення кримінального провадження під час дізнання. Засвоїти алгоритм дії слідчого під час обрання запобіжного заходу та порядок складання відповідних процесуальних документів.

Кількість годин – 2 год.

Навчальні питання:

1. Поняття, види та класифікація кримінальних процесуальних актів, що складаються під час кримінального провадження.
2. Форми фіксування кримінального провадження.
3. Протокол та додатки до нього: порядок їх складання, структура та зміст.
4. Процесуальні рішення, що приймаються під час дізнання.
5. Вимоги, що ставляться до процесуальних документів.
6. Заходи забезпечення кримінального провадження

Методичні рекомендації:

На занятті курсанти повинні засвоїти загальні положення застосування заходів забезпечення кримінального провадження та їх правове регулювання. Крім того, важливо усвідомити алгоритм дій слідчого під час застосування до підозрюваної особи одного з запобіжних заходів, а також складання відповідних процесуальних документів (клопотання про застосування запобіжного заходу).

Слід звернути увагу аудиторії на співвідношення понять «заходи забезпечення кримінального провадження» та «запобіжні заходи». Система запобіжних заходів, підстави та порядок їх застосування регулюються главою 18 розділу II КПК України. Заходи забезпечення кримінального провадження (заходи кримінально-процесуального примусу) – це передбачені кримінально-процесуальним законом процесуальні засоби державно-правового примусу, що застосовуються уповноваженими на те органами (посадовими особами), які здійснюють кримінальне провадження, у чітко визначеному законом порядку стосовно осіб, котрі залучаються до кримінально-процесуальної діяльності, з метою досягнення дієвості кримінального провадження (для запобігання та припинення неправомірних дій, забезпечення виявлення та закріплення доказів тощо). Запобіжні заходи – це частина заходів забезпечення кримінального провадження, спрямованих на забезпечення належної поведінки підозрюваного, обвинуваченого через певне обмеження їхніх особистих прав. Слід акцентувати увагу здобувачів освіти на те, що під час дізнання застосовується увесь комплекс заходів забезпечення кримінального провадження, однак серед існуючих у кримінальному процесі запобіжних заходів законом дозволено застосовувати лише найбільш м'які: особисте зобов'язання, особисту поруку та затримання особи.

Питання для самоконтролю:

1. Де можуть фіксуватися процесуальні дії під час кримінального провадження?
2. Хто складає протокол у кримінальному провадженні?

3. За якої умови текст показань може не вноситися до відповідного протоколу?
4. Як у протоколі огляду місця події повинна вказуватися інформація про виявлені під час проведення огляду речові докази?
5. В який строк дізнавач має розглянути клопотання сторони захисту, потерпілого і його представника чи законного представника, представника юридичної особи, щодо якої здійснюється провадження, про виконання будь-яких процесуальних дій?

6. Література:

Основна: 3, 4, Додаткова: 3, 4, 5, 8, 13, 16, 24 Нормативно-правові акти: 9, 4, 5, 13, 17.

Практичне заняття 1 з теми № 5 Фіксування кримінального провадження. Процесуальні рішення під час дізнання.

Навчальна мета заняття: з'ясувати сутність таких заходів забезпечення кримінального провадження як виклик слідчим, привід. Усвідомити підстави та процесуальний порядок застосування виклику слідчим, приводу. Засвоїти алгоритм дій слідчого під час виклику, приводу та порядок складання процесуальних документів (повістка про виклик, клопотання про здійснення приводу).

Кількість годин – 2 год.

Навчальні питання:

1. Мета і підстави здійснення виклику слідчим під час проведення досудового слідства.
2. Поважні причини неприбуття особи на виклик слідчим.
3. Фактичні та юридичні підстави здійснення приводу.
4. Порядок виконання ухвали про здійснення приводу підрозділами органів Національної поліції.

План проведення заняття:

На занятті курсанти повинні засвоїти загальні положення застосування заходів забезпечення кримінального провадження у вигляді виклику слідчим, приводу та їх правове регулювання. Крім того, важливо усвідомити алгоритм дій слідчого під час виклику особи, приводу та набути навички зі складання відповідних процесуальних документів.

Задача 1.

До правоохоронних органів надійшло повідомлення що на ринку в м. Суми три жінки вводять людей в оману та залишають людей без готівки,

годинників та гаманців. Оперативним шляхом було встановлено, що неподалік від ринку на вул. Засумська орендує будівлю установа, де періодично з'являються вищевказані жінки.

Які заходи забезпечення кримінального провадження можуть бути застосовані до вказаних жінок?

Складіть процесуальний документ, який, на Вашу думку, буде найдоцільніший.

Змодельуйте ситуацію, в якій одна з підозрюваних має дитину до 5 років, а інша – вагітна.

Література:

Основна: 3, 4, Додаткова: 3, 4, 5, 8, 13, 16, 24 Нормативно-правові акти: 9, 4, 5, 13, 17.

Практичне заняття 2 з теми № 5 Фіксування кримінального провадження. Процесуальні рішення під час дізнання.

Навчальна мета заняття: з'ясувати сутність, підстави та процесуальний порядок тимчасового доступу до речей та документів. Засвоїти алгоритм дізнавача, слідчого судді під час застосування тимчасового доступу до речей та документів, та набути навички зі складання відповідних процесуальних документів. З'ясувати сутність, підстави та порядок застосування арешту майна. Засвоїти алгоритм дій слідчого, слідчого судді під час арешту майна та порядок складання процесуальних документів.

Кількість годин – 2 год.

Навчальні питання:

1. Поняття, підстави і мета тимчасового доступу до речей та документів.
2. Процесуальний порядок застосування тимчасового доступу до речей та документів.
3. Виконання ухвали слідчого судді про тимчасовий доступ до речей та документів.
4. Поняття, підстави і мета арешту майна.
5. Процесуальний порядок застосування арешту майна
6. Розгляд клопотання про арешт майна
7. Вирішення питання про арешт майна

План проведення заняття:

На занятті курсанти повинні засвоїти загальні положення застосування заходів забезпечення кримінального провадження у вигляді тимчасового доступу до речей та документів. Важливо усвідомити алгоритм дій дізнавача щодо звернення до слідчого судді з клопотанням про надання тимчасового доступу до речей та документів та набути навички зі складання відповідних процесуальних документів.

Задача 1.

До правоохоронного органу надійшло повідомлення про те, що у громадянина Бови з території домоволодіння викрали мотоцикл. Оперативним шляхом було встановлено викрадачів у одного з яких у володінні був гараж, у якому в ході обшуку було виявлено склад викраденої техніки у кількості понад 10 одиниць. У сусідніх районах міста за останній місяць було зареєстровано понад 7 звернень громадян щодо вчинення крадіжок.

Які заходи може здійснити дізнавач у даній ситуації?

Складіть процесуальний документ, який, на Вашу думку, буде найдоцільніший.

Задача 2.

Дізнавач СД відділення поліції Сумського міського відділу поліції Головного управління Національної поліції у Сумській області Дубенським М.В. була отримана оперативна інформація, що в кафе «Сумка» перебувають молоді хлопці, які мають при собі наркотичні засоби. Приїхавши у вище зазначене кафе він побачив там Макаренко Л.Д. з двома хлопцями і запропонував їм провести огляд особистих речей і машини, на що Макаренко Л.Д. погодився і виклав вміст своєї сумочки на огляд. Огляд був проведений в присутності понятих, дізнавача та експерта. На їх запитання Макаренко Л.Д. сказав, що наркотики придбав для брата, а сам він їх не вживає. В процесі огляду машини в присутності понятих було знайдено і вилучено коробку в якій знаходився лікарський препарат «Кодефемол» та пістолет без магазину.

Скласти протокол огляду особистих речей і машини.

Література:

Основна: 3, 4, Додаткова: 3, 4, 5, 8, 13, 16, 24 Нормативно-правові акти: 9, 4, 5, 13, 17.

провадження. Процесуальні рішення під час дізнання.

Навчальна мета заняття: з'ясувати сутність, підстави та процесуальний порядок застосування запобіжних заходів під час здійснення дізнання. Засвоїти алгоритм дізнавача, слідчого судді під час застосування запобіжних заходів, та набути навички зі складання відповідних процесуальних документів. З'ясувати сутність, підстави та порядок застосування особистого зобов'язання. Засвоїти алгоритм дій дізнавача, слідчого судді під час обрання запобіжного заходу та порядок складання процесуальних документів.

Кількість годин – 2 год

Навчальні питання:

1. Поняття, підстави і мета застосування запобіжних заходів.
2. Процесуальний порядок застосування запобіжних заходів під час дізнання.
3. Виконання ухвали слідчого судді про особисте зобов'язання.

План проведення заняття:

На занятті курсанти повинні засвоїти загальні положення застосування заходів забезпечення кримінального провадження у вигляді запобіжних заходів. Важливо усвідомити алгоритм дій дізнавача щодо звернення до слідчого судді з клопотанням про застосування запобіжного заходу та набути навички зі складання відповідних процесуальних документів.

Задача 1.

14 листопада 2021 року близько 21 години 20 хвилин Карпенко Р.К., перебуваючи в громадському місці поряд з центральним входом до приміщення супермаркету «АТБ - маркет», розташованого за адресою: Сумська область, м. Суми, вул. О.Аніщенка, будинок № 2, спілкуючись з раніше незнайомим йому потерпілим Гончаренко П.П., використовуючи надуманий привід, а саме відмову Гончаренка П.П. дати йому цигарку, висловлену в нецензурній формі, наніс Гончаренку П.П. почергово один удар кулаком лівої руки в область обличчя, один удар кулаком правої руки в область грудної клітки та один удар кулаком лівої руки в область обличчя, від яких останній не втримав рівновагу та впав на асфальтне покриття.

В результаті протиправних дій Карпенко Р.К. потерпілому Гончаренку П.П. були спричинені тілесні ушкодження у вигляді синця в правій навколо-орбітальній ділянці, синця на переніссі зліва, перелому кісток спинки носа без зміщення.

Надати кваліфікацію згідно з нормами КПК України. Вирішити питання про доцільність/не доцільність застосування запобіжного заходу.

Задача 2.

12 січня 2022 року, приблизно о 12 год 50 хв, обвинувачений Горбушко В.В. керуючи технічно справним транспортним засобом Mercedes E-320, д. н. з. ВН5554ХА, в стані алкогольного сп'яніння, рухаючись в м. Волноваха Донецької області (поруч з тимчасово окупованими територіями) по вул. Сумській у напрямку вул. Київській при зміні напрямку руху, в порушення вимог п. п. 1.5, 2.3 «б», 10.1 Правил дорожнього руху України, затверджених постановою Кабінету Міністрів України № 1306 від 10 жовтня 2001 року, проявив неухважність та не переконавшись в безпеці маневру, здійснив виїзд на зустрічну смугу для руху, де допустив зіткнення з автомобілем ВАЗ 21081, д. н. з. АХ1234ВМ, під керуванням Скляр К.А.

В результаті дорожньо-транспортної пригоди водію автомобіля ВАЗ 21081, Скляр К.А. згідно висновку судово-медичної експертизи № 5/55-с від 12 січня 2022 року були заподіяні тілесні ушкодження у вигляді поєднаної тупої травми голови, грудної клітини, живота та кінцівок, зокрема

- голови: множинні забійні рани та садна на обличчі, крововилив в м'які покриви лобної області зліва, крововиливи під м'які мозкові оболонки в лобних долях, частково правих тім'яної і скроневої долей, косо-поперековий перелом нижньої щелепи зліва з травматичною екстракцією двох зубів;

-живота: садно в колі пупкового кільця, два надриви селезінки, надрив капсули правої частки печінки з крововиливом у черевну порожнину;

Надати кваліфікацію згідно з нормами КПК України. Чи є підстави для застосування відносно Горбушка В.В. запобіжного заходу?

Література:

Основна: 3, 4, Додаткова: 3, 4, 5, 8, 13, 16, 24 Нормативно-правові акти: 9, 4, 5, 13, 17.

Методи контролю

Контрольні питання які виносяться на підсумковий контроль – залік

1. Поняття, завдання і значення досудового розслідування. Початок досудового розслідування.
2. Досудове розслідування злочинів і кримінальних проступків. Поняття, значення дізнання.
3. Порядок провадження дізнання.Строки провадження дізнання.

4. Розгляд клопотань під час досудового розслідування.
5. Співвідношення дізнання, досудового розслідування і оперативно-розшукової діяльності.
6. Місце проведення досудового розслідування.
7. Недопустимість розголошення відомостей досудового розслідування.
8. Категорія кримінального проступку в кримінальній доктрині.
9. Історичні передумови впровадження кримінального проступку.
10. Ідеологічні основи впровадження інституту проступків у кримінальне право України.
11. Досвід європейських держав у питанні критеріїв поділу кримінальних діянь на злочини та проступки.
12. Гармонізація КК України із практикою Європейського Суду з прав людини як чинник впровадження кримінального проступку.
13. Системно-правові передумови впровадження кримінальних проступків.
14. Кримінальний проступок серед видів правопорушень.
15. Становлення категорії проступку в кримінально-правовій доктрині: проблеми термінології.
16. Об'єкт, суб'єкт, правові наслідки кримінального проступку.
17. Поняття та загальні умови проведення слідчих (розшукових) дій.
18. Вимоги до проведення слідчих (розшукових) дій. Участь педагога, психолога або законного представника в слідчих (розшукових) діях за участю малолітньої або неповнолітньої особи.
19. Допит свідка, потерпілого під час досудового розслідування в судовому засіданні.
20. Особливості допиту малолітньої або неповнолітньої особи.
21. Проведення допиту у режимі відеоконференції під час досудового розслідування.
22. Пред'явлення особи для впізнання.
23. Пред'явлення речей для впізнання.
24. Впізнання трупа.
25. Проведення впізнання у режимі відеоконференції під час досудового розслідування.
26. Обшук.
27. Огляд трупа.
28. Огляд трупа, пов'язаний з ексгумацією.
29. Слідчий експеримент.
30. Освідування особи.
31. Проведення експертизи.
32. Підстави проведення експертизи.
33. Порядок залучення експерта.
34. Отримання зразків для експертизи.
35. Поняття заходів забезпечення кримінального провадження.
36. Підстави та порядок застосування.

37. Виклик слідчим, прокурором. Судовий виклик і привід.
38. Зміст і характеристика заходів забезпечення кримінального провадження.
39. Особливості застосування запобіжних заходів під час провадження дізнання.
40. Процесуальний зміст та значення інституту оскарження дій чи бездіяльності в кримінальному процесі.
41. Порядок оскарження рішень, дій чи бездіяльності органів досудового розслідування чи прокурора.
42. Наслідки оскарження рішень, дій чи бездіяльності органів досудового розслідування чи прокурора.
43. Кримінально-процесуальне доказування, його етапи.
44. Виявлення, процесуальне закріплення доказів.
45. Фіксація, перевірка та оцінка доказів.
46. Предмет, межі доказування під час провадження дізнання.
47. Обставини, що підлягають доказуванню в кримінальному провадженні.
48. Співвідношення предмету доказування і меж доказування.
49. Суб'єкти доказування.
50. Поняття і види кримінально-процесуальних джерел доказів.
51. Поняття, предмет і значення показань свідка.
52. Особи, які не підлягають допиту як свідки.
53. Перевірка й оцінка показань свідка.
54. Поняття, предмет, значення показань потерпілого.
55. Перевірка й оцінка показань потерпілого.
56. Показання підозрюваного.
57. Поняття, предмет, значення показань підозрюваного.
58. Перевірка й оцінка показань підозрюваного.
59. Показання обвинуваченого.
60. Поняття, предмет, значення показань обвинуваченого.
61. Види показань обвинуваченого: повне, часткове визнання своєї вини, не визнання своєї вини, обмова, самообмова, алібі.
62. Перевірка й оцінка показань обвинуваченого.
63. Поняття і значення висновку експерта.
64. Види експертиз: основна, додаткова, повторна, комплексна, комісійна.
65. Особи, які не можуть бути експертами.
66. Оцінка висновку експерта.
67. Поняття і види речових доказів.
68. Порядок і строки зберігання речових доказів.
69. Документи як джерела доказів. Види документів.
70. Умови і порядок визнання документів речовими доказами.

**Рекомендована література (основна, допоміжна), інформаційні ресурси
в Інтернеті**

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна та наукова література:

1. Стандарти розслідування воєнних злочинів. Незаконне позбавлення волі та катування: метод. рекомендації./ «Право-Justice»; [уклад.: М.І. Пашковський, Є.О. Крапивін, В.В. Яворська, М.М. Постоловська, Д.О. Коваль, М.І. Слободянюк, Ю.Л. Белоусов, С.М. Атаманчук, Д.Л. Лисенко, А.Л. Лещенко, С.І. Петренко, Р.Я. Циб]. – К.: Вид-во «Право-Justice», 2023. – 104 с.
2. Стандарти розслідування воєнних злочинів. Загальна частина: метод. рекомендації./ «Право-Justice»; [уклад.: М.І. Пашковський, Є.О. Крапивін, В.В. Яворська, М.М. Постоловська, Д.О. Коваль, А.В. Павлюк, Ю.Л. Белоусов, С.М. Атаманчук, Д.Л. Лисенко, А.Л. Лещенко, С.І. Петренко]. – К.: Вид-во «Право-Justice», 2023. – 108 с.
3. Кримінальний процес : підручник / О. В. Капліна, О. Г. Шило, В. М. Трофименко та ін. ; за заг. ред. О. В. Капліної, О. Г. Шило. Нац. юрид ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків. Право. 2019. 584 с.
4. Досудове розслідування: навч. посіб./Р.І. Благута, А.-М.Ю. Ангеленюк, Ю.В. Гуцуляк та ін.; за заг. ред. Ю.А. Комісарчук, А.Я. Хитри; Львів. держ. ун-т внутр. справ. Львів: ЛьвДУВС, 2019. 599 с.
5. Право на життя в контексті кримінального провадження: практика Європейського суду з прав людини та законодавство України : наук.-практ. осіб. / за заг. ред. А.В. Столітній; уклад.: А.В. Столітній, С.В. Шмаленя, Я.А. Соколова-Височина та ін. Харків. Право. 2019. 185 с.
6. Вапнярчук В. В. Теорія і практика кримінального процесуального доказування : монографія. Харків. 2017. 407 с.
7. Доказування у кримінальному провадженні : курс лекцій / О.О. Бондаренко, Г.І. Глобенко, В.В. Романюк та ін.; за заг.ред. О.О. Юхна; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ; Ф-т № 1, Каф. кримін. процесу та орг. досуд.

ДОДАТКОВА ЛІТЕРАТУРА З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Абламський С. Є. Захист прав і законних інтересів потерпілого у кримінальному провадженні : монографія / За загальною редакцією доктора юридичних наук, професора О.О. Юхна. Харків : Панов, 2015. 240 с. (Серія «Бібліотечка слідчого і детектива: учасники кримінального провадження»).
2. Абламський С. Є. Особливості здійснення тимчасового доступу до електронних інформаційних систем або їх частин, мобільних терміналів систем зв'язку. Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е.О. Дідоренка. 2017. № 2 (78). С. 239–245.
3. Бондаренко О. О. Окремі питання використання спеціальних знань у кримінальному провадженні. Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ. 2017. № 3 (78). С. 51–59.
4. Бубир В. Ю., Глобенко Г. І., Юхно О. О. Запобіжні заходи у кримінальному провадженні: навч. посіб. Харків: НікаНова, 2015. 192 с.
5. Вакулік О. А., Азаров Ю. А. Початок досудового розслідування у кримінальному провадженні : навчальний посібник. К. «Центр учбової літератури», 2015. 184 с.
6. Глобенко Г. І. До питання відшкодування (компенсації) шкоди потерпілому у кримінальному процесі України. Право і безпека. 2017. № 2 (65). С. 71–75.
7. Гловюк І. В. Кримінально-процесуальні функції: теорія, методологія та практика на основі положень Кримінального процесуального кодексу України 2012 р. : монографія. Одеса : Юридична література, 2015. 712 с.
8. Даль А. Л., Абламський С. Є. Тримання під вартою як запобіжний захід у кримінальному провадженні: монографія / за загальною редакцією доктора юридичних наук, професора О. О. Юхна. Харків: ХНУВС; Панов, 2017. 238

с.

9. Даниленко А. В. Окремі питання застосування арешту майна як заходу забезпечення кримінального провадження. Право і суспільство. 2017. № 3, ч.1. С.205–208.
10. Єна І. В. Кримінальна процесуальна компетенція прокурора у досудовому провадженні: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : спец. 12.00.09 «Кримінальний процес та криміналістика; судова експертиза; оперативно-розшукова діяльність». К., 2014. 20 с.
11. Ковальчук С. О. Вчення про речові докази у кримінальному процесі: теоретико-правові та практичні основи : монографія. Івано-Франківськ : Супрун В. П., 2017. 618 с.
12. Коровайко О. І. Міжнародні стандарти кримінального судочинства в судовому провадженні України : монографія. Харків : Панов, 2016. 496 с.
13. Кримінальний та Кримінальний процесуальний кодекси: постатейний показник правових позицій Верховного Суду - Великої Палати та Касаційного кримінального суду (практика 2018 року) / О.М. Ткачук. Харків: Право, 2019. 250 с.
14. Кримінальний процес : підручник / За заг. ред. В.В. Коваленка, Л.Д. Удалової, Д.П. Письменного. К. : «Центр учбової літератури», 2013. 544 с.
15. Кримінальний процес : навч. посіб. для підгот. до іспиту / О.В. Капліна, М.О. Карпенко, В.І. Маринів та ін. Харків : Право, 2018. 297 с.
16. Науково-практичний коментар Кримінального процесуального кодексу України. Зразки процесуальних документів у кримінальному провадженні : станом на 20 січ. 2018 р. / С.В. Банах, Р.Л. Степанюк, С.В. Петков та ін.; за заг. ред. М.В. Лошицького. Київ : Професіонал, 2018. 1270 с.
17. Основи кримінального процесу Федеративної Республіки Німеччина : навч. посібник / В. А. Савченко, Я.І. Соловій, В. І. Фелик, В. Д. Юрчишин. Х. : Право, 2017. 372 с.

18. Остафійчук Г. В. Кримінальне переслідування на досудових стадіях. Х.: Діс плюс, 2013. 222 с.
19. Панова А. В. Визнання доказів недопустимими у кримінальному провадженні : монографія. Харків : Право, 2017. 256 с.
20. Паршак С. А. Процесуальний порядок забезпечення прав учасників кримінального провадження під час закінчення досудового розслідування : монографія / за загальною редакцією доктора юридичних наук, професора О. О. Юхна. Харків: Панов, 2016. 204 с.
21. Романюк В. В. Кримінальне судочинство щодо неповнолітніх: монографія. Харків: «Друкарня Мадрид», 2016. 252 с.
22. Рось Г. В. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку із закінченням строків давності. Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е.О. Дідоренка. 2017. № 2 (78). С. 290–299.
23. Тагієв С. Р. Інститут негласних слідчих (розшукових) дій у кримінальному процесі України: теорія і практика : монографія. Чернігів: Десна, 2015. 512 с.
24. Токаренко К. В. Процесуальний порядок закриття кримінального провадження: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук: спец. 12.00.09 «Кримінальний процес та криміналістика; судова експертиза; оперативно-розшукова діяльність». К., 2016. 20 с.
25. Сімонович Д. В. Проблеми структури та системності у кримінальному процесі України: стадії та окремі провадження: монографія. Харків: В справі, 2016. 443 с. (Серія «Бібліотечка слідчого і детектива: проблеми кримінального процесу).
26. Смоков С. М. Запобіжні заходи та кримінально-процесуальні гарантії їх застосування: нав. посіб. Одеса : ОДУВС, 2015. 134 с.
27. Тертишник В. М. Кримінальний процес України: підручник. 7-ме вид., доповн. і переробл. К.: Алерта, 2017. 840 с.
28. Уваров В. Г. Міжнародно-правові стандарти у кримінальному процесі

України : монографія. Харків : НикаНова, 2014. 416 с.

29. Удалова Л. Д. Кримінальний процес. Загальна частина (альбом схем) навч. посібн./ Л.Д.Удалова, В.В.Рожнова, Д.П.Письменний. К.: Центр учбової літератури, 2014. 144 с.
30. Удалова Л. Д. Функція судового контролю у кримінальному процесі: монографія / Л.Д. Удалова, Д.О. Савицький, В.В. Рожнова, Т.Г. Ільєва. К.: Центр учбової літератури, 2015. 176 с.
31. Фоміна Т. Г. Процесуальна характеристика запобіжних заходів, що обираються до особи, стосовно якої передбачається застосування примусових заходів медичного характеру. Право і безпека. 2017. № 2. С. 101-107.
32. Хабло О. Ю. Тимчасове вилучення майна у кримінальному провадженні: законодавча регламентація та проблеми застосування. Держава і право. 2014. Вип. № 63. С.231–237.
33. Шумило М. Є. Досудові і судові докази у КПК України. Юрид. часопис Нац. акад. внутр. справ. К., 2013. № 1. С. 82-87.
34. Щербаковський М. Г. Проведення та використання судових експертиз у кримінальному провадженні : монографія. Харків: В деле, 2015. 560 с.
35. Щериця С. І. Проблеми застосування кримінального процесуального закону відносно окремих категорій громадян України. Порівняльно-аналітичне право. № 6. 2014. С. 348–351.

Нормативно-правові акти:

- 1.Європейська конвенція про видачу правопорушників 1957 р. URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/MU57K05U.html. (дата звернення 30.08.2023)
- 2.Загальна декларація прав людини: прийнята та проголошена Генеральною Асамблеєю ООН 10 грудня 1948 р. URL: http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/995_015. (дата звернення 30.08.2023)

3. Конвенція про захист прав людини та основоположних свобод від 4 листопада 1950 р. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_004. (дата звернення 30.08.2023)

4. Конституція України: Закон України від 28 червня 1996 року №254к/96 ВР. Дата оновлення: 21.02.2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80> (дата звернення: 01.09.2023).

5. Кримінальний процесуальний кодекс України: станом на 01 серпня 2023 року URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17> (дата звернення: 01.09.2023).

6. Кримінальний кодекс України: станом на 1 липня 2020 року. URL <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>. (дата звернення: 01.09.2023).

7. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права людини: прийнятий Генеральною Асамблеєю ООН 16 грудня 1966 р. URL http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_043. (дата звернення: 01.09.2023).

8. Питання оплати послуг та відшкодування витрат адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу: постанова Кабінету Міністрів України від 17.09.2014 р. № 465. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/465-2014%D0%BF/page>. (дата звернення: 01.09.2023).

9. Положення про порядок ведення Єдиного реєстру досудових розслідувань: Наказ Генеральної прокуратури України від 06.04.2016 р. № 139. URL <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0680-16>. (дата звернення: 01.09.2023).

- 10.Постанови Пленуму Верховного Суду України у справах кримінальної спеціалізації. Харків: Константа, 2018. 320 с.
- 11..Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 5 липня 2012 р №5076-VI. URL: zakon.rada.gov.ua/go/2887-12. (дата звернення: 01.09.2023).
- 12.Про безоплатну правову допомогу: Закон України від 2 червня 2011 р. № 3460 VI. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3460-17>. (дата звернення 01.09.2023).
- 13.Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення досудового розслідування окремих категорій кримінальних правопорушень Закон України від 22 листопада 2018 р. № 2617-VIII. URL <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2617-19>. (дата звернення: 01.09.2023).
- 14.Про забезпечення безпеки осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві Закон України від 23 грудня 1993 р. № 3782-XII. URL <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3782-12>. (дата звернення: 01.09.2023).
- 15.Про затвердження Інструкції з організації взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами Національної поліції України в запобіганні кримінальним правопорушенням, їх виявленні та розслідуванні Наказ МВС України від 07.07.2017 р. № 575. URL <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0937-17>. (дата звернення: 01.09.2023).
- 16.Про затвердження Інструкції про організацію проведення негласних слідчих (розшукових) дій та використання їх результатів у кримінальному провадженні Наказ Генеральної прокуратури України, МВС України, Служби безпеки України, Адміністрації Держ. прикордон. служби України, М-ва фінансів України, М-ва юстиції України від 16.11.012 р. № 114/1042/516/1199/936/1687/5

URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0114900-12>. (дата звернення 01.09.2023).

17.Про Національну поліцію: Закон України від 2 липня 2015 р. № 580-VIII. Відомості Верховної Ради України. 2015. № 40-41. Ст. 379.

18.Про оперативно-розшукову діяльність: Закон України від 18 лютого 1992 р. № 2135-XII. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2135-12>. (дата звернення 01.09.2023).

19.Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей: Закон України від 24 січня 1995 р. № 20/95-ВР. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/20/95-%D0%B2%D1%80>. (дата звернення 01.09.2023).

20.Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю: Закон України від 30 червня 1993 р. № 3341-XII. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/3341-12>. (дата звернення: 01.09.2023).

21.Про організацію діяльності органів досудового розслідування Національної поліції України: Наказ МВС України від 06.07.2017 р. № 570. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0918-17>. (дата звернення: 01.09.2023).

22.Про попереднє ув'язнення: Закон України від 30 червня 1993 р. № 3352-XII. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/3352-12>. (дата звернення: 01.09.2023).

23.Про порядок відшкодування шкоди, завданої громадянину незаконними діями органів, що здійснюють оперативно-розшукову діяльність, органів досудового розслідування, прокуратури і суду: Закон України від 1 грудня 1994 р. № 266/94-

ВР. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/266/94-%D0%B2%D1%80>. (дата звернення: 01.09.2023).

24.Про прокуратуру: Закон України від 14 жовтня 2014 р. № 1697-VII. URL <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1697-18>. (дата звернення: 01.09.2023).

25.Про Службу безпеки України: Закон України від 25 березня 1992 р. № 2229-XII URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2229-12>. (дата звернення: 01.09.2023).

26.Про судову експертизу: Закон України від 25 лютого 1994 р. № 4038-XII. URL <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/4038-12>. (дата звернення: 01.09.2023).

27.Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 02.06.2016 р. № 1402-VIII URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1402-19>. (дата звернення: 01.09.2023).

28.Про Конституційний Суд України: Закон України від 13.07.2017 р. № 2136-VIII URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2136-19/page>. (дата звернення 01.09.2023).

29.Про реалізацію окремих положень Кримінального процесуального кодексу України: постанова Кабінету Міністрів України від 19.11.2012 р. № 1104. URL <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1104-2012-%D0%BF>. (дата звернення 01.09.2023).

30.Про затвердження Порядку застосування електронних засобів контролю: наказ МВС України від 08.06.2017 р. № 480. URL <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0860-17/paran7#n7>. (дата звернення 01.09.2023).

Інформаційні ресурси в Інтернеті:

1. <http://nlu.org.ua> – Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого.
2. <http://www.court.gov.ua/vscourt> – офіційний веб портал судової влади в Україні.
3. <http://www.gp.gov.ua> – офіційний веб-сайт Генеральної прокуратури України.
4. <http://www.kmu.gov.ua> – офіційний веб-сайт Кабінету Міністрів України.
5. <http://www.minjust.gov.ua> – офіційний веб-сайт Міністерства юстиції України.
6. <http://www.mvs.gov.ua> – офіційний веб-сайт Міністерства внутрішніх справ України.
7. <http://www.nbu.gov.ua> – Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського.
8. <http://www.npu.gov.ua/> – офіційний веб-сайт Національної поліції України.
9. <http://www.portal.rada.gov.ua> – офіційний веб-сайт Верховної Ради України.
10. <http://www.pravoznavec.com.ua> – Електронна бібліотека юридичної літератури “Правознавець”.
11. <http://www.president.gov.ua>. – офіційний веб-сайт Президента України.
12. <http://www.reyestr.court.gov.ua> – єдиний реєстр судових рішень в Україні.